

ΦΟΡΟΛΟΓΟΥΜΕΝΟΣ

ΕΦΗΜΕΡΙΣ

(Ἐκδιδόμενη κατὰ Παρασκευὴν.)

ΤΙΜΑΙ ΚΑΤΑΧΩΡΙΣΕΩΝ

Διατριβῶν ὁ στίχος λεπτά 25
Εἰδοποιήσεις καὶ ἀγγελίαι κατ' ἀποκοπὴν.

Ὁ Συντάκτης

ΚΩΝΣΤ. Κ. ΦΙΛΟΠΟΥΛΟΣ.

ΤΙΜΗ ΣΥΝΔΟΜΗΣ

ΕΤΗΣΙΑ . . . Δραχ. Ν 44.
Πληρωτέα καθ' ἑξαμηνίαν

Περὶ λειτουργίας τοῦ Ἰακώβου.

—(—

Πολλοὶ τῶν πνευματικῶν καὶ περιποητῶν ἡμῶν τέκνω ἠρώτησαν ἡμᾶς περὶ τῆς λειτουργίας τοῦ Ἰακώβου, καὶ ἐζήτησαν πῶς, ἀπὸ σώζεται, αὕτη δὲν τελεῖται, καὶ ἀφοῦ μάλιστα καὶ ἀρχέγονος ὡς εἶπεν, τυγχάνει. Θέλοντες δὲ νὰ διαφωτίσωμεν τοὺτους, ἐκτιθέμεθα ὧδε τοὺς λόγους ὧν ἕκαστος ἡμεῖς τοῦλάχιστον δὲν ἐπιτρέπομεν νὰ τελεῖται αὕτη.

Καὶ δὴ εἰάν ἡ λεγομένη λειτουργία τοῦ Ἰακώβου ἦτο ἔργον αὐτοῦ τοῦ Ἰακώβου τοῦ Ἀδελφοῦ Θεοῦ, ἢ κατὰ τὸν κανὼν τῆς Καινῆς Διαθήκης καὶ τοῖς ἀποστολικαῖς, ἀλλ' οὐδαμῶς γίνεται μνεῖα αὐτῆς, οὐδὲ συνεκδίδεται. Ὁ Θεόδωρος ὁ Βλασαμῶν, Πατριάρχης Ἀντιοχείας οὗ τὸ κύριον ἀντίρροπον ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ ἐν ὁμοίαις περιπτώσεσιν, ἀποκρινόμενος πρὸς τὸν ὁμοίως Πατριάρχην Ἀλεξανδρείας Μάρκον, ἀποφαίνεται φερὲν τοίνυν, ὡς οὐτε ἀπὸ Θεοῦ ἢ Γραφῆς, οὐτε ἀπὸ κανόνος ἐκφωνηθέντος συνοδικῶς ἀνεκδιάχθμεν ἱεροτελεστίαν ὑπὸ τοῦ ἀγίου ἀποστόλου Μάρκου παραδοθῆναι. Μόνος δὲ ὁ λβ' κανὼν τῆς ἐν Τρούλλῳ τοῦ μεγάλου παλατιοῦ συστάσεως, ἁγίας καὶ οἰκουμενικῆς συνόδου, φησὶν ὑπὸ τοῦ ἀγίου Ἰακώβου τοῦ Ἀδελφοῦ Θεοῦ μυστικὴν ἱερωσύνην συνεκδίδειν. Ἀλλ' ὁ Βλασαμῶν ἐρμηνεύων τὸν κανὼνα τοῦτον λέγει σῆτις παρ' ἡμῶν ἀγνοεῖται. (ἰσχυρίζεται δὲ) ὅτι Ἐγὼ δὲ συνοδικῶς, μᾶλλον δὲ καὶ ἐνώπιον βασιλέως τοῦ ἀγίου ἐλάλησα τοῦτο, ὅτι ὁ πατριάρχης Ἀλεξανδρείας ἐνεδύκει εἰς τὴν βασιλεύσαν. Μέλλων γὰρ λειτουργῆσαι μεθ' ἡμῶν καὶ τοῦ οἰκουμενικοῦ ἐν τῇ μεγάλῃ ἐκκλησίᾳ ὤμωσε κρατεῖν τὸ τῆς τοῦ Ἰακώβου λειτουργίας κόντακιον, ἀλλ' ἐκωλύθη παρ' ἡμῶν καὶ ὑπέσχετο λειτουργεῖν καθὼς καὶ ἡμεῖς. Ἀλλὰ πλὴν τούτου καὶ ὁ πε' κανὼν τῶν ἁγίων καὶ πανευφήμων ἀποστόλων καὶ ἁγίων τῆς ἐν Λαοδικείᾳ συνόδου ἀπαριθμούμενοι τὰ ὀφείλοντα παρ' ἡμῶν πολιτεῖσθαι βιβλία τῆς Π. Διαθήκης καὶ τῆς Καινῆς, καὶ αὐτὰ δὴ τὰ ἀποστολικὰ, καὶ τῆς λειτουργίας τοῦ ἀγίου Ἰακώβου μνεῖαν ὄλων οὐ ποιοῦνται. Ἀλλὰ καὶ ἡ καθολικὴ Ἐκκλησία τοῦ ἀγιωτάτου καὶ οἰκουμενικοῦ ὁρόνου τῆς Κωνσταντινουπόλεως οὐδ' ὄλων τὰ ὅσα ἐπιγιγνώσκονται. Ἐπιζητῶμεθα οὖν μὴ εἶναι δεκτὰς αὐτὰς. κἀν γὰρ ἐγένοντο, παντελοῦς ἀπραξίας κατεψηφίσθησαν ὡς καὶ ἄλλα πολλὰ, καὶ δῆλον ἐστὶν ἀπὸ τοῦ πε' κανόνος τῶν ἁγίων καὶ πανευφήμων Ἀποστόλων, καὶ τοῦ β' κανόνος τῆς ἐν Τρούλλῳ συστάσεως ἁγίας καὶ οἰκουμενικῆς συνόδου. Διὰ τοῦτο καὶ ὀφείλουσι πᾶσαι αἱ Ἐκκλησίαι τοῦ Θεοῦ ἀκολουθεῖν τῷ ἔθει τῆς νέας Ρώμης, ἧτοι τῆς Κωνσταντινουπόλεως, καὶ ἱερωσεῖν κατὰ τὰς παραδόσεις τῶν μεγάλων διδασκάλων καὶ φωστῆρων τῆς εὐσεβείας, τοῦ ἀγίου Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου καὶ τοῦ ἀγίου Βασιλείου. Φησὶ γὰρ τὸ μα' κεράτ

λαιον τοῦ α' τίτλου τοῦ β' βιβλίου τῶν Βασιλικῶν. Περὶ ὧν ἔγγραφος οὐ κεῖται νόμος, παραφυλάττειν δεῖ τὸ ἔθνος, ᾧ ἡ Ρώμη κέχρηται. (Ἰδε Σύνταγμα τῶν θεῶν καὶ ἱερῶν κανόνων Ρίλλη καὶ Ποτῆ, τομ. Δ', σελ. 448—449.) Καὶ ὁ Πατριάρχης Ἀλεξανδρείας μέγας Ἀθηνάσιος ἀπαριθμούμενος τὰ κανονικὰ βιβλία τῆς τε Παλαιᾶς καὶ Καινῆς Διαθήκης ποιεῖται μνεῖαν μόνον τῆς καλουμένης διδασχῆς τῶν Ἀποστόλων καὶ τοῦ Ποιμένου, οὐχὶ δὲ καὶ τῶν λειτουργιῶν Μάρκου καὶ Ἰακώβου. (Ἰδε αὐτ. σελ. 78—80). Μὴ συγκαταρισθούμενη δὲ ἡ περὶ τῆς λειτουργίας οὐδὲν κύριον ἔχει, οὐδὲ δύναται νὰ ληρῆ ὑπ' ὄψει. Ἀδιαφόρον ἀντὰ ἐν αὐτῇ φερόμενα δὲν ἀντίκεινται εἰς τὰ ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας παραδεδομένα δόγματα καὶ παραδόσεις. γ') Αὐτὸς οὗτος ὁ Ἰακώβος ἐπιστολῶν τὴν καθολικὴν αὐτοῦ ἐπιστολὴν ταῖς δώδεκα φυλαῖς, ὅα ἐποίησε μνεῖαν τῆς ὑπ' αὐτοῦ λειτουργίας, πῶς ἔπρεπε ταύτην νὰ τελῶσιν. Ἡ το δὲ πάντα μεταγενεστέρᾳ τῆς λειτουργίας ἡ ἐπιστολὴ γραφείσα οὐχὶ πρὸ τοῦ 61 ἔτους (Ἰδε Διαμάλᾳ, Ἐρμηνείαν εἰς τὴν Καινὴν τόμ. Δ', σελ. 503) Ἀλλ' οὕτε ἐκεῖνος, οὕτε ἐν ταῖς Ἀποστόλων πράξεσιν, οὐδὲ ἐν ταῖς ἐπιστολαῖς αὐτῶν γίνεται τις μνεῖα που περὶ λειτουργίας Ἰακώβου, περὶ τῆς βεβαίωτατα θὰ ἐγίνετο ἡ δέουσα σύστασις, ἵνα κατὰ ταύτην τελῶσιν οἱ Χριστιανοὶ τὴν θεῖαν καὶ ἱερὰν λειτουργίαν αὐτῶν, καὶ μὴ ποιῆσθαι, ἂν βούλεται τις, τοῦτο δὲ θὰ ἦτο ἀναγκαιότατον, διότι γενομένου δεκτοῦ τοῦ χριστιανισμοῦ ἐν τινὶ πόλει, πρῶτον καὶ κύριον ἔπρεπε νὰ συνιστᾶται ἡ τέλεσις τοῦ μεγίστου τῶν μυστηρίων, οἷα ἡ τέλεσις τῆς θείας μυσταγωγίας. δ') Διότι καὶ πάντες οἱ κριτικοὶ δὲν ἀποδέχονται ταύτην ὡς γνησίαν. (*) Ἰδε Dictionnaire des Antiquités Chrétiennes-par M.L. Abbé Martigny Paris 1877, ἐθα λόγου γενομένου περὶ τῆς θείας εὐχαριστίας καὶ περὶ ἁπασῶν ἐν γένει τῶν λειτουργιῶν τῶν πρώτων τοῦ χριστιανισμοῦ αἰώνων, φέρονται αὐταῖς λέξεσι καὶ περὶ τῆς λεγομένης λειτουργίας τοῦ Ἰακώβου τὰ ἐπόμενα Π y a enquire celle d i t e de S. Jacques. . . . et qui, de l'aven même des plus célèbres critiques luthériens et anglicans remonte très— certainement aux premières siècles de notre ère. Ὑπάρχει, λέγει ἡ λεγομένη λειτουργία τοῦ Ἰακώβου, οὐχὶ ἡ λειτουργία τοῦ Ἰακώβου, ἀλλ' ἡ λεγομένη, ἧτις κατὰ τὴν ὁμολογίαν τῶν περιφημητέρων κριτικῶν Λουθηρανῶν καὶ Ἀγγλικανῶν ἀνέρχεται βεβαίωτατα εἰς τοὺς πρώτους αἰῶνας C.C.F. Δὲν λέγει,

(*) Δὲν ἀρνούμεθα ὅτι ὁ Ἀλλάτιος (Epistola ad Bertholdum Nihusium) ἐπιχειρεῖ ν' ἀποδείξῃ τὴν γνησιότητα αὐτῆς, ἀλλὰ ἰδε Trille-mouf Mem Eccl I. p. 679 καὶ ἐξῆς) οὐ ἡμεῖς τὰ ἐπιχειρήματα δὲν ἠκολούθησαμεν, ἔχοντες ὑπ' ὄψει τοὺς κανόνες καὶ τοὺς τούτων ἐρμηνευτὰς καὶ τόσους ἄλλους λόγους ἐσωτερικοῦς καὶ ἐξωτερικοῦς, δεικνύοντας τὸ μὴ γνήσιον αὐτῆς καὶ δὴ τὸ ἀπκράδεκτον πρὸς χρῆσιν αὐτῆς.

ἀνέρχεται εἰς τὸν α' αἰῶνα, καθ' ὃν ἔζη ὁ ἡμέτερος Ἰακώβος.

Καὶ ὁ ἡμέτερος καθηγητὴς Κ. Κοντογῆνης, οὗ αἰώνια ἡ μνήμη, ἀναγράφει ἐν τῇ ἐκκλησι. αὐτοῦ ἱστορίᾳ σελ. 67 ὅτι ψευδὲς ἐστὶν ἀπελθῆναι καὶ ἡ ἀποδιδόμενη αὐτῷ (τῷ Ἰακώβῳ) λειτουργία β'). Ἡ λεγομένη λειτουργία τοῦ Ἰακώβου δὲν εἶναι γνησία καὶ διότι ὡς ἔχει νῦν καὶ φέρεται ἐν τῇ συλλογῇ τῶν θεῶν λειτουργιῶν (ἐν Περσίσις 1560) (**) ἐν τῷ Codex Liturgicus Ecclesiae orientales ὑπὸ Daniel, ἐν Λειψία 1853, δὲν ἦτο μάλιστα δυνατόν νὰ ἐπιτελεῖται αὕτη κατὰ τὸν πρῶτον τοῦ χριστιανισμοῦ αἰῶνα διότι ἀπκτεῖτο τέλειον οἰκοδομημα καὶ μετὰ τὴν πύλην, μετὰ τὸν πύλην καὶ βορείαν πύλην. Νχοὶ δὲ μόλις περὶ τὰ τέλη τῆς β' ἐκατονταετηρίδος ἤρχισαν νὰ οἰκοδομῶνται, ἐν ᾧ ὁ Ἰακώβος ἐτελεύτησε τὸν βίον διὰ λιθοβολισμοῦ τὸ 62—63 ἔτος, καὶ τότε ἐτι συνηχοντο εἰς τὰς συναγωγὰς καὶ προσήχοντο ὡς δῆλον καὶ ἐξ αὐτοῦ τοῦ Ἰακώβου, ὅστις γράφει ἐν τῇ καθολικῇ αὐτοῦ ἐπιστολῇ (κεφ. 2 β'). Ἐάν γὰρ εἰσελθῇ ἐν τῇ συναγωγῇ ὑμῶν. . . . Ἐν δὲ τῇ συναγωγῇ δὲν ἦτο δυνατόν νὰ τελεσθῇ ἡ λεγομένη λειτουργία τοῦ Ἰακώβου ὡς φέρεται. Ἐπειτα γίνεται ἐν αὐτῇ μνεῖα διακόνου λειτουργούντος τῷ ἱερεῖ, ἀλλ' ὁ τοῦ διακόνου προορισμὸς δὲν εἶχεν ὡς σήμερον, διότι ἡ τῶν διακόνων λειτουργία τότε ἦτο νὰ μεταδίδωσι τοῖς τε παροῦσιν ἐν τοῖς δεῖπνοις καὶ ταῖς ἀγάπαις τοῦ ἄρτου καὶ τοῦ ποτηρίου καὶ νὰ ἀποκομιζῶσι καὶ τοῖς ἀποῦσι καὶ τοῖς πάσχουσι ταῦτα γ'). Δὲν εἶναι γνησία, διότι οὐδεὶς τῶν συγχρόνων συγγραφέων ποιεῖται ταύτης μνεῖαν. Ἀλλ' οὐδ' αὐτὸς ἐτι ὁ Μέγας Βασίλειος ποιεῖται που μνεῖαν τινὰ, ὅτι παρ' αὐτοῦ παρέλαβε συνταμῶν ταύτην διὰ τὸ ἐκτενεῖν, ἐν ᾧ ὄφειλε νὰ ἐπιζητῆτο καὶ ἴσως ἐβέβαια καὶ ἐν τῷ ἐξῆς χωρίῳ εἰς τῆς ἐπιἐκκλησίας ῥήματα ἐπὶ τῇ ἀναδείξει τοῦ ἄρτου τῆς εὐχαριστίας καὶ τοῦ ποτηρίου τῆς εὐλογίας, τίς τῶν ἁγίων ἐγγράφως ἔμειν κεταλέλειπεν; Οὐ γὰρ δὴ τούτοις ἀρνούμεθα ὡν ὁ ἀπόστολος ἢ τὸ εὐαγγέλιον ἐπεμνήσθη, ἀλλὰ καὶ προλέγομεν καὶ ἐπιλέγομεν ἕτερα, ὡς μεγάλην ἔχοντα πρὸς τὸ μυστήριον τὴν ἰσχύν, ἐκ τῆς ἀγραφῆς τοῦ διδασκαλίας παραελαβόμεν (περὶ τοῦ ἀγ. Πνεύματος 27) γ'). Δὲν εἶνε δ' ἐτι γνησία, διότι περιέχει δόγματα ἐν εὐχαίς, τὰ ὅποια πολὺ ἀργὰ ἐγενήθησαν ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ, καὶ ἀνεπτύχθησαν. Παραλείπομεν δ' ἐτι νὰ εἰπωμεν, ὅτι περιέχει τὸ σύμβολον τῆς πίστεως, τοῦ ὁποίου τὸ Α' καὶ Β' μέρος συνετάχθη ὑπὸ τῆς Α' οἰκουμενικῆς συνόδου, τὸ δὲ Γ' ὑπὸ τῆς Β' ὁμοίως οἰκουμενικῆς συνόδου, ἀλλὰ παραγγέλλθη ἀναγινώσκεισθαι ἐπ' Ἐκκλησίᾳ ὑπὸ Τιμοθέου ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως ἐπὶ Ἀναστασίου Αὐτοκράτορος τὸ 515 ἀπὸ Χριστοῦ. Ἐπίσης παραλείπομεν νὰ μνημονεύσωμεν ὅτι περιέχει τὸν Τρισάχιον ὕμνον αὐτὸ ἄγιος ὁ

(**) Πρώτη Ἑλληνικὴ ἔκδοσις τῆς λειτουργίας τοῦ Ἰακώβου ἐγένετο ἐν Ρώμῃ κατὰ τὸ 1526 ἐπιμελεία τοῦ Δικητοῦ Δούκα.

«*Εὐδ...», ὅπερ εἶναι γνωστὸν γνωστότατον καὶ ἱστορικῶς βεβαιωμένον ὅτι ἐπὶ Πράκλου (†447) μαθητοῦ τοῦ Χρυσόστομου, καὶ διαδόχου τοῦ πατριαρχικοῦ θρόνου ἐφαλλεν κατὰ πρόωτον ὁ λιτανεύων λαὸς τῆς Κωνσταντινουπόλεως κατὰ πρόωτον τοῦ πατριάρχου (ἴδε Θεοφάνην). Μετ' ὀλίγον δὲ εἰσήχθη πανταχοῦ διαταγὴ τοῦ αὐτοκράτορος Θεοδοσίου τοῦ μικροῦ (ἴδε λειτουργικὴν σελ. 301 302 τοῦ μακαρίτου διδασκάλου μου Π. Φρομπότη) περιέχει σὺν ἄλλοις εὐχαῖς ἀπὸ τῆς ἀγίας σου καθολικῆς καὶ ἀποστολικῆς ἐκκλησίας ὑπὲρ τῶν ὀρθοδόξων ὀρθοτομοῦντων τὸν λόγον τῆς ἀληθείας. Ἡ χρῆσις δὲ ἀναγνώσεως περιεκτικῶν τοῦ εὐαγγελίου δὲν ἔχει θέσιν ἐν τῇ λειτουργίᾳ τοῦ Ἰακώβου, διότι ταῦτα δὲν ἐγράφθησαν πρὸ τοῦ 62, ὁ δὲ Ἰακώβος ἐμαρτύρησε 62—63. (Ὁ μὲν Ματθαῖος κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ 64 μ. χ. ὁ δὲ Μάρκος καὶ ὁ Λουκᾶς μετὰ τὸ 64 μ. χ. ὁ δὲ Ἰωάννης οὐχὶ πρὸ τοῦ 75 μ. χ.) Καὶ τὸ ἐξῆς μάλιστα φερόμενον ἐν χειρογράφῳ ὑπὸ David σελ. 94 μνημονεύμενον ὅτι ὑπάρχει ἐν τῇ συνασυνακτῇ εὐπέρ τοῦ Ἐὐσεβάστου καὶ φιλοχριστοῦ ἡμῶν βασιλεύως, πάντος τοῦ παλατιῶν καὶ τοῦ στρατοπέδου καὶ νίκης αὐτῶν... καταδικνύει Ἰλλίου φαινότατον, ὅτι ἡ λειτουργία αὕτη δὲν εἶναι γνησία.*

Συμπεραίνεται δὲ ὅτι, ὡς ἔχει ἐν ταῖς διαφορῶς ἐκδόσεσιν, «*Λειτουργία τοῦ Ἰακώβου εἶναι ἔργον τοῦ 3 καὶ 4 αἰῶνος, ὅτε καὶ ναοὶ ἦσαν, καὶ τὰ τῆς λειτουργίας ἐκάνοντο*» διότι κατὰ τὰς ἀρχὰς τῆς 2 ἑκατονταετηρίδος ὁ μυστικὸς δεῖπνος ἐπὶ Τραϊανῷ μετετέθη καὶ συνεχωνεῖται μετὰ τῶν ἐν ταῖς συναγωγαῖς, καὶ τῶν ἐν ταῖς κατ' οἶκον ἐκκλησίαις ἀναγνώσεων τῶν ψαλμῶν, τῶν προφητειῶν, τῶν ὕμνων κλ. καὶ ἐτι βραδύτερον ἀπετελέσθη ἡ λειτουργία τῶν Πιστῶν.

ζ') καὶ τέλος ὅτι ἡ λειτουργία ἡ ἀποδιδόμενη εἰς τὸν Ἰακώβον δὲν εἶναι γνησία ἀποδεικνύεται καὶ ἐκ τούτουτιο φιλοσόφου καὶ μάρτυρος Ἰουστίνου, μαρτυρήσας κατὰ τὸ 168 μ. Χ. ἤτοι 100 καὶ πλέον ἔτη μετὰ τὸν Ἰακώβον, οὐ μόνον δὲν μνημονεύει τῆς λειτουργίας τοῦ Ἰακώβου, ἀλλὰ καὶ ἄλλως ἢ ὅπως αὕτη τελεῖται, ἐτελεῖτο. Ὁ Ἰουστίνος (Ἀπολ. 1 § 65 ὡς ἐξῆς) γράφων περὶ τῆς λειτουργίας ἐν εὐχαριστίας λέγει ταῦτα:

«*Ἡμεῖς δὲ μετὰ τὸ οὕτως λούσαι τὸν πεπεσμένον καὶ συγκαταθεθῆναι ἐπὶ τοὺς λεγομένους ἀδελφούς (τοὺς νεοφύτους), ἄγομεν, συνημμένοι εἰς κοινὰς εὐχὰς, ποιησόμενοι ὑπὲρ τε αὐτῶν καὶ τοῦ φωτισθέντος καὶ ἄλλων πάντων εὐτόνως, ὅπως καταξιωθῶμεν τὰ ἀληθῆ μαθόντες.*» «*Ἐπειτα προσφέρεται τῷ προσεστώτι τῶν ἀδελφῶν ἄρτος καὶ ποτήριον ὕδατος καὶ κρέματος, καὶ οὗτος λαβὼν αἶνον καὶ δόξαν τῷ πατρὶ τῶν ὄλων διὰ τοῦ ὀνόματος τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Πνεύματος τοῦ Ἁγίου, ἀναπέμπει, τὴν εὐχαριστίαν ὑπὲρ τοῦ καταξιωθῆναι ταύτην παρ' αὐτοῦ ἐπὶ πολὺ ποιεῖται οὐ συνετελέσαντος τὰς εὐχὰς καὶ τὴν εὐχαριστίαν πᾶς ὁ παρὼν λαὸς ἐπευφημεῖ. Ἀμήν... Εὐχαριστήσαντος δὲ τοῦ προσεστώτος καὶ ἐπευφημήσαντος πάντος τοῦ λαοῦ, οἱ καλούμενοι παρ' ἡμῶν διάκονοι διδασκῶν ἐκάστῳ τῶν παρόντων μεταλαβεῖν ἀπὸ τοῦ εὐχαριστηθέντος ἄρτου καὶ οἴνου, καὶ ὕδατος καὶ τοῖς οὐ παροῦσιν ἀποφέρουσι... Καὶ τῇ τοῦ Ἰλλίου λεγομένη ἡμέρᾳ (τῇ Κυριακῇ) πάντων κατὰ πόλεις ἢ ἀγρούς μενόντων, ἐπὶ τὸ αὐτὸ συνέλευσις γίνεται καὶ τὰ ἀπομνημονεύματα τῶν Ἀποστόλων, ἢ τὰ συγγράμματα τῶν προφητῶν ἀναγινώσκειται μέχρι ἐγχωρεῖ. Ἐῖτα παυσάμενος τοῦ ἀναγινώσκοντος, ὁ προσεστώς διὰ λόγου τὴν νοουθεσίαν καὶ πρόκλησιν τῆς τῶν καλῶν τούτων μιμήσεως ποιεῖται. Ἐπειτα ἀνίσταμεθα κοινῇ πάντες καὶ εὐχὰς πέμπομεν. Καὶ παυσάμετων ἡμῶν τῆς εὐχῆς, ἄρτος προσφέρεται καὶ οἶνος καὶ ὕδωρ, καὶ ὁ προσεστώς εὐχὰς ὁμοίως καὶ εὐχαριστίας, ὅση δύναμις αὐτῷ, ἀναπέμπει, καὶ ὁ λαὸς ἐπευφημεῖ λέγων τὸ ἀμήν καὶ ἡ διάδοσις*

καὶ ἡ μετάληψις ἀπὸ τῶν εὐχαριστηθέντων ἐκάστῳ γίνεται, καὶ τοῖς οὐ παροῦσι διὰ τῶν διακόνων πέμπεται.»

Ἐκ τούτου δὲ κατάδηλον γίνεται ὅτι ἐπὶ τῶν ἡμερῶν τοῦ φιλοσόφου Ἰουστίνου δὲν ἐτελεῖτο, ὡς νῦν ἔχει καὶ τελεῖται. Ἀλλ' ἐτελεῖτο ἐπὶ Ἰουστίνου ἡ θεία εὐχαριστία, ὡς ἐτέλουν αὐτὴν καὶ οἱ Ἀπόστολοι. Πῶς δὲ ἐτέλουν ταύτην οἱ Ἀπόστολοι, δηλὸν ἐκ τῶν ἐξῆς: Μετὰ τὴν Ἀνάστασιν τοῦ Σωτῆρος αἱ μαθηταὶ αὐτοῦ συνεργόμενοι κατ' οἶκον εἰς κοινούς δεῖπνους, ἐν οἷς ἐν ἀδελφικῇ ἀγάπῃ ἐτέλουν τὸ μυστήριον τῆς θείας εὐχαριστίας, ὡς παρέλαβον αὐτὸ παρὰ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰ. Χριστοῦ. Βύθως δὲ μετὰ τὴν Ἀνάστασιν καὶ τὴν πεντηκοστήν οἱ πιστοὶ ἔκλων τὸν ἄρτον αἰνοῦντες τὸν Θεὸν (πραξ. β'. 46. 47) Ὁ ὕμνος δὲ οὗτος ἀπαγγέλλετο ὑφ' ἑνός, ὑπὸ δὲ τῶν παρόντων τὸ ἀμήν (Α', Κορινθ. ιδ'. 16). Ἡ εὐχαριστία αὕτη ἦτο ὁ αἶνος ὁ κατὰ τὴν κλάσιν τοῦ ἄρτου λεγόμενος, (πραξ. β'. 47) ἢ ἡ εὐχαριστία, τὴν ὅποιαν ὁ Σωτὴρ ἐν τῷ μυστικῷ δεῖπνῳ ἀπήγγειλεν. Ὁ Ἀπόστολος Παῦλος (Α', Κορινθ. ια'. 23 34) ἐπαναλαμβάνει πῶς πρέπει νὰ τελῆται τὸ Κυριακὸν δεῖπνον, ὥστε ὁ Ἀποστ. Παῦλος, ἐμύρωσε τὴν εὐχαριστήριον εὐχὴν (Α', Κορινθ. δ'. 17). Κατὰ τοὺς Ἀποστολικούς λοιπὸν χρόνους ἐτηρετο ὁ ἀρχικὸς τῆς θεοπίσεως τύπος τῆς θείας εὐχαριστίας, καὶ μικρὸν καὶ κατ' ὄλιγον τοῦ χρόνου προϊόντος, τοῦ μὲν μυστικοῦ δεῖπνου, ὡς ἐρθημεν εἰπόντες, συγχωνευθέντος μετὰ τῆς θείας εὐχαριστίας, τῶν δὲ ἀγαπῶν καταργηθειῶν διὰ ἀνεπιλογώρηταν καταχρήσεις, κατηρτίσθη ἡ λειτουργία τῶν πιστῶν, περὶ ἧς δὲν πρόκειται ἐνταῦθα νὰ ποιήσωμεν λόγον, ἄτε οὐ σὺς ἐξω τοῦ ὑποκειμένου ἡμῖν ζητήματος.

Κατὰ ταῦτα δὲ ἡμεῖς ὀφείλομεν καὶ καθῆκον ἔχομεν νὰ τελώμεν συνωδᾶ ταῖς ὠρισμέναις δύο τῆς μητρὸς ἡμῶν Ἐκκλησίας ἡμέραις τοῦ ἔτους τὰς κοινῇ παρ' αὐτῆς παραδεδομένας θείας λειτουργίας τῶν μεγάλων τῆς Ἐκκλησίας διδασκάλων καὶ φωστήρων Ἰωάννου τοῦ Χρυσόστομου καὶ Βασιλείου τοῦ Μεγάλου. Ἐτι δὲ καὶ τὴν κατὰ τὴν μεγάλην τεσσαρακοστὴν τεταγμένην λειτουργίαν Γρηγορίου τοῦ διαλόγου ἀποφεύγωμεν δὲ πᾶσαν καινοτομίαν. Ἡ ἐμμονὴ εἰς τὰ πάτρια ὠφελεῖ τὴν Ἐκκλησίαν τοῦ Χριστοῦ, ἢ δὲ καινοτομία ἐπεκτεινομένη ἐν πολλοῖς δύναται νὰ βλάψῃ.

Ἐγράφη ἐν Πάτραις τῇ 15 Ἰουλίου 1888.

† Ὁ Πατρῶν καὶ Ἡλείας ΔΑΜΑΣΚΗΝΟΣ

ΔΙΑΦΟΡΑ

Προχθὲς τετάρτην ἐτελέσθη ἐνταῦθα καὶ ἐν τῷ Καθολικῷ Νεῷ μνημόσυνον ὑπὲρ ἀναπαύσεως τῆς ψυχῆς τοῦ Ἀρχιδουκῆ τῆς Αὐστρίας ΡΟΔΟΛΦΟΥ ἐν τῷ μνημοσύνῳ, τελεσθέντι ὑπὸ τῶν ἐφημερίων τῆς ἐνταῦθα παροικίας τῶν Καθολικῶν, παρήσαν αἱ ἀρχαὶ τῆς πόλεως, οἱ κ. κ. Πρόξενοι ἐν στολῇ καὶ πολλοὶ ἐκ τῶν ἡμετέρων συμπολιτῶν.

Καὶ πάλιν ἐπεκράτησεν ἡμεῖς ἐν τῇ ἀγορᾷ τῆς σταφίδος ἐπ' ἐσχάτων ἢ ἐμπορικῆς κατάστασις τοῦ προϊόντος τούτου, οὐσιωδῶς εἶχε βελτιωθεῖ, ἀλλ' ἡ βελτιώσις αὕτη ἐπέβαλεν ὑπερμέτρους ἐλπίδας εἰς τοὺς κατόχους αἰνίτες ἐνισχύθησαν εἰς τὰς ἀξιώσεις των καὶ οὕτω ἀνέστειλαν τὰς πρὸς ἐργασίας τάσεις τῆς κερδοσκοπίας καὶ αὐτῆς τῆς τῆς καταναλώσεως. Φέτος οἱ σταφιδοπαραγωγοὶ καὶ ἐν γένει οἱ κάτοχοι σταφίδος δὲ πρέπει νὰ στηρίζωσι μεγάλας ἐλπίδας ἐπὶ τοῦ εἴδους, περὶ ἐνὸς δὲ μόνον πρέπει νὰ φροντίζωσι: πῶς δηλονότι νὰ ἐξοδευθῇ τὸ πρᾶγμα ἐγκαίρως καὶ μὴ κλεισθῶσιν οἱ σινηθεῖς πόροι τῆς καταναλώσεώς του.

— Τὴν παρελθούσαν Τρίτην ἐτελεύτησεν ἐνταῦθα νεαρός ἐτι τὴν ἡλικίαν ὁ Γεώργιος Μαχακόπουλος ὑπογραμματεὺς τῆς Βίσαγγελλας τῶν ἐνταῦθα Ἐφεσίων, ὑπάλληλος, ἐντιμώτατος καὶ οἰκογενειάρχης ἄριστος.

— Ἐπίσης προχθὲς ἐκδηδεύθη προσκόντως ἐνταῦθα ὁ Παναγ. Κάτελας, ἀνήκων εἰς ἀρχαίαν καὶ ἐντιμὴν οἰκογένειαν τοῦ τόπου ἀγαπώμενος εἰς εὐρὺν κύκλον συγγενῶν καὶ φίλων διὰ τὸν ἔτιμον αὐτοῦ χαρακτῆρα καὶ τὰς ἄλλας αὐτοῦ ἀρετάς.

— Ἡ κακὴ συνήθεια τοῦ νὰ διελαύνωσι διὰ τῆς πόλεως ἡμῶν ἐν ἡμέρᾳ ἀγεληδὸν οἱ θείαι ἐξακολουθεῖ μ' ὄλους τοὺς κινδύνους οὐς συνεπάγεται εἰς τὴν κοινὴν ἀσφάλειαν. Περὶ τὴν δειλὴν τῆς προχθὲς κατὰ τὴν ὁδὸν ἀ'Ρήγα Φερραίου οἱ διαβάται ἐτρέχον περιτρόμοι πρὸ ἀγέλης βοῶν ἧτις ἐτρέχε δρομῶς καὶ ἠπειλεῖ τὴν ζωὴν αὐτῶν. Αὐτὰ μόνον εἰς τὴν ἡμετέραν πόλιν συμβαίνουσι καὶ δέον νὰ ἐκλείψωσι.

— Περὶ ὥραν 7 μ. μ. τῆς προχθὲς τετάρτης ἡ ἐλευθερίαν ἡλθὼν Ἰουλία Καλαφάτη ἔπεσεν ὑπὸ τὴν φονικὴν μάχαιραν τοῦ ἀδελφοῦ τῆς, νεαροῦ ἐργάτου, ἐν τῇ ἐνταῦθα οἰκίᾳ τῆς. Λέγεται εἶς ὁ ἀδελφός τῆς οὗτος ἦλθεν ἐκ Πρεβέζης ἐκδικητῆς τῆς οἰκογενειακῆς τιμῆς του, κατ' ἄλλους δὲ ἐπιταπεινότερον ἐλαττήριον ἐκίνησε τὴν ἀδελφοκτονίαν χεῖρα τοῦ ὅτι δηλ. ζητῶν παρὰ τῆς ἀδελφῆς τοῦ χρήματα καὶ μὴ λαμβάνων παρ' αὐτῆς τὴν ἀπικτεῖνε. Ἡ δυστυχὴς ἐξέπνευσεν αὐθόρῃ ἀπὸ τριῶν διὰ μάχαιρας φοβερὰ κτυπήματα καὶ τὴν ἐπὶ μὲν ἐκδηδεύθη. Ὁ φονεὺς δυστυχῶς δὲν συνέληφθη.

— Ἀγγέλλουσιν ἡμῖν ὅτι ὁ γνωστὸς ἐνταῦθα ἀπορώτατος φρενοβλαθῆς Κοντοῆς πρὸ ἡμερῶν κρατεῖται διὰ χρέος πρὸς τὸν Διμήσιον εἰς τὰς ταῦθα φυλακὰς τῶν προσωποκρατούμενων ὑφιστάμενος ἐκεῖ μαρτυρία πείνης καὶ πειρασμῶν πειτοίων. Ἐργον φιλανθρωπίας ἤθελεν εἶσθαι ἡ ταχεῖς ἀπόλυσις του.

— Ὁ φόνος τῆς δυστυχῆς Ἰουλίης Καλαφάτη, περὶ οὗ ἀνωτέρω, ἐπέβαλε πανικὸν εἰς τὴν τάξιν τῶν παρ' ἡμῖν γυναικῶν, διότι ἀποδίδεται εἰς τὸν ἐντεροβγάλτην, περὶ τῆς ἐνταῦθα ἐμφανίσεως τοῦ ὁποίου πολλὰ διηγοῦνται θαυμάσια.

— Δημοσιεύοντες σήμερον τὸν ἀπολογισμὸν τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων τοῦ ἐνταῦθα ναοῦ τοῦ «*Εὐαγγελισμοῦ*» κατὰ καθῆκον μετὰ πολλῶν ἐπαίνων ἀναγράφομεν τὴν ἐνέργειαν τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ συμβουλίου τοῦ ναοῦ τούτου, τὸ ὁποῖον μεθ' ἱεροῦ ζήλου ἐργαζόμενον πολλὰ συνετέλεσε μέχρι τοῦδε ὑπὲρ τῆς ἐκκλησίας ἧτις πολλῶν εἰς χρεῖαν καὶ πρὸ παντός εἶχε ἀνάγκην νὰ ἐξασφαλισθῇ ὡς οἰκοδόμημα. Δημοσιεύομεν προσέτι καὶ κατάλογον τῶν ἐκτάκτως συνησενγκόντων τῶν ἡμετέρων συμπολιτῶν χάριν τῶν καταργουμένων ἀναγκῶν τοῦ ναοῦ.

— Τὸ δημοτικὸν συμβούλιον τοῦ Δήμου ἡμῶν σχολάζει πρὸ ἡμερῶν διακόψαν τὴν συζήτησιν καὶ ἐπιψήφισιν τοῦ Δημοτικοῦ προϋπολογισμοῦ. Οὕτω μ' ὄλον ὅτι δινησάμεν ἤδη τὸν πρῶτον μῆνα τοῦ ἔτους, ὁ προϋπολογισμὸς δὲν ἐπεψηφίσθη ἀκόμη, διοικεῖται δ' ὁ Δήμος διὰ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ παρελθόντος ἔτους. Ἡ διοικητικὴ ἀρχὴ ἔχει καθήκοντα νὰ ἐπιτελέσῃ ἐπὶ τοῦ προκειμένου καὶ ἄπορον εἶναι πῶς δὲν ἐπιτελεῖ αὐτὰ, συμμερίζομένη οὕτω τὴν εὐθύνην καταστάσεως ἀξιοθρηνήτου ὑπὸ πᾶσαν ἐποψίν. Περιττὸν νὰ ἐπαναλάβωμεν ὅτι τὰ δημοτικὰ ἡμῶν πράγματα θάινουσι κατὰ κρημνῶν, διότι ὅλοι ἐννοοῦμεν ὅτι ταῦτα ἐπὶ ἔχρηζον ταχέως διαρρυθμίσεως, διὰ τὴν προηγουμένην αὐτῶν ἀθλιότητα, ἠτόχησαν νὰ περιέλθωσιν εἰς ἀπόνους καὶ ἀδεξίας χεῖρας.

— Ἀφίκετο ἐκ Ναυπλίου ἐνταῦθα ἡ ἀξιότιμος ἡμῶν συμπολίτης κ. Μαρία Κωνστ. Πασχαλίγκου, θυγάτηρ τοῦ καλλίστου συμπολίτου κ. Γεωργ. Βούδλεῦ, σπεύσασα παρήγορος τοῦ ἐπὶ

τῶ ὀνόματι τῆς μητρὸς αὐτῆς τεθλιμμένου πατρὸς καὶ ἀδελφῶν τῆς.

— Εἰς τὰς παραστάσεις τοῦ ἀπὸ τῆς σκηπῆς τοῦ ἡμετέρου δημοτικοῦ θεάτρου διδάσκειτο ἑλληνικοῦ δραματικοῦ θιάσου «Μένανδρος» πικρὴ προσέρχεται καθ' ἑσπέραν ἢ ἐκλεκτὴ μερὶς τῆς κοινωνίας ἡμῶν ἐπιδοκιμάζουσα τοὺς ἀξιότους ἠθοποιούς καὶ τὸ ἐκλεκτὸν αὐτῶν δραματολόγιον. Τὰ πλεῖστα μέλη τοῦ θιάσου τούτου εἰσὶν ἐκ παλαιοῦ γνωστὰ τῶ ἐνταῦθα κοινῶ καὶ κέκτανται τὰς συμπαθείας τοῦ ἐξ ἄλλων θεατρικῶν περιόδων ἐν τῇ παρούσῃ δὲ εὐχαρίστως ἐγνώρισεν τὸ πρῶτον τὴν κ. Χαρίκλειαν Ἀθανασοπούλου, νεαρὰν καλλιτέχνην κερτιμένην πολλὰ ἐφόδια ἵνα διαπρέψῃ ἐν τῷ σταδίῳ ὑπερ ἐξελέξατο καὶ προτιμῶνται δι' αὐτὴν κάλλιστον καλλιτεχνικὸν μέλλον.

— Ἐξ ἀγνοίας δὲν συμμορφώθησαν τὰ 3) 4 σχεδὸν τῆς συνοικίας Ἀρείας μετὰ τὸν ψηφισθέντα κατὰ τὸ 1885 περὶ οἰκοπέδων Νόμον ΑΣΜΘ Μόλις ὅμως πρὸ ἔτους καὶ πλέον ἔλαβον γνώσιν αὐτοῦ, καὶ ἠθέλησαν νὰ συμμορφωθῶσιν, δὲν ἤθυσαν ὅμως ὡς ἐκ τῶν βαρέων αὐτοῦ διατάξεων ἀρνήσας καὶ ἀπ' ἐτέρου ἐξ ἀδυναμίας ὑλικῶν μέσων, ὅπως συμμορφωθῶσι ἱκανοποιούντες ὅλας τὰς βαρῆς διατάξεις τοῦ εἰρημένου Νόμου. Τούτου ἐνεκεν πρὸ ἔτους καὶ πλέον ὑπέβαλον διὰ τοῦ κ. Νομάρχου αἰτήσεις εἰς τὸν κ. Ὑπουργὸν τῶν Οἰκονομικῶν, ἐξαιτούμενοι εὐεργητικὸν Νόμον ὅπως συμμορφωθῶσι καὶ αὐτοί, αἰτίνες ὑπ' ὅλας τὰς ἐπισημῆς εἶναι ἄνθρωποι πτωχότατοι, καὶ οὐδεὶς δύναται νὰ τὸ ἀρνήσῃ. Γνωρίζομεν μάλιστα ὅτι ὁ κ. Πρωθυπουργός, λαθὼν γνώσιν τῆς αἰτήσεως, καὶ ἀκούσας καὶ τῶν προφορικῶν παραστάσεων γρηγορῶς καὶ σεβαστοῦ ἀγωνιστοῦ, μεταδάντος ἐντείνον ἐπιτίθετε εἰς Ἀθήνας, ὑπεσχέθη ἀνεπιφύλακτος εἰς πρώτην εὐκαιρίαν νὰ φέρῃ εἰς τὴν βουλὴν εὐεργητικὸν νόμον ὅπως συμμορφωθῶσι καὶ οἱ ἐξ ἀγνοίας μὴ συμμορφωθέντες καθ' ὅλων τῶν δυνατῶν εὐκολιῶν προκειμένου περὶ ἀνθρώπων συνοικίας πτωχῶν. Ἐκτοτε ὅμως οὐδὲν ἐγένετο, καίτοι ἀντιπρόσωποι τοῦ νομοῦ μας μεταξὺ τῶν ὁποίων ὁ κ. Γεροκωστόπουλος ὑπέβαλε καὶ σχετικὸν νομοσχέδιον, εἰδείξαν ἄρκετὸν ἐνδιαφέρον. Φρονούμεν ἐπομένως ὅτι εἶναι ἔργον ὑψηστῆς δικαιοσύνης νὰ εὐεργητηθῶσι παρὰ τῆς Κυβερνήσεως οἱ ἄνθρωποι αὐτοί, ὧν τὸ μόνον τὸ σφάλμα εἶναι ἡ πτωχεία τῶν ἀπ' ἐνός, καὶ ἀπ' ἐτέρου ἢ ἐντελής ἀγνοία τοῦ ρηθέντος Νόμου, διότι οἱ πλεῖστοι τῆς συνοικίας Ἀρείας εἶχον ἐκκρεμεῖς δίκας μετὰ τὸ δημόσιον ἀναμένοντες ἐκ τῶν δικαστηρίων τὴν ἀναγνώρισιν τῶν δικαιωμάτων τῶν, καθὼ λαθόντες τὰ εἰρημένα οἰκοπέδα τῶν ὡς ἀντάλλαγμα ἀποζημιώσεως ἐκ τῶν συνοικίας «Γσιβδί.» Δὲν ἀμφισβάλλομεν ὅτι ὅλοι οἱ ἀντιπρόσωποι τοῦ Νομοῦ μας θὰ δείξουν τὸ δέον ἐνδιαφέρον διὰ τὴν προκειμένην ὑπόθεσιν, καὶ θὰ συντελέσουν ὅπως ψηφισθῆ ὅσον τάχιστα ἀληθῆς εὐεργητικὸς νόμος διὰ νὰ σωθῶν οἱ ἄνθρωποι. Ἐλπίζομεν νὰ μὴ ὀμιλήσαμεν εἰς ὧτα μὴ ἀκούοντων. *

Ἀπολογισμὸς

τῶν τε ἐσόδων καὶ ἐξόδων τοῦ ἱεροῦ Ναοῦ «Ὁ Εὐαγγελισμὸς» τοῦ ἔτους 1888.

ΕΣΟΔΑ

1888 Φεβρουαρίου 1

Μειρητὰ παραδοθέντα ἀπὸ τοὺς πρώην ἐπιτρόπους	Δρ. 279,70
Ἐκ τῆς πωλήσεως κηροῦ	7,779,54
Ἀπὸ ἐσοτάζοντα	332
» Μνημόσυνα	317
» Νεοσύμφου	2,150
» Κηδέας	227
Ἐισφορὰ ἀνωνύμων	535,50

Ἐισφορὰ Δήμου εἰς ἴμιον ἐντάλατος ὑπ' ἀριθ. 599	3,000
Ἐκ δίσκου κατὰ τὴν ἐορτὴν τοῦ «Εὐαγγελισμοῦ»	271,90
Πώλησις παλαιῶν κεράμων κλπ.	666,62
Ἐκ τακτικῶν Συδρομητῶν	4,394
Ἐξ ἐκτάκτων συδρομῶν	6,962
Δρ. 25,036,73	

ΕΞΟΔΑ

Εὐρεθέντα χρῆσι καὶ πληρωθέντα	Δρ. 1,011,90
Ἐπισκευαὶ σκεπῆς κλπ.	4,860,60
Ἐγορὰ ξυλείας καὶ διαφόρων ἄλλων ὑλικῶν	3,685,65
Ἐξόδα διάφορα Ναοῦ	4,475,20
Ἐπιπλα ἄγορασθέντα	1,299,70
Χυτικά καὶ λοιπὰ ἐξόδα κηροῦ	267,60
Ἐγορὰ κηροῦ ὀκάδας 660	3,832,35
Δρ. 16,433,04	

Μισθοί

Δεξιῶν ψάλτου	2,750
Ἀριστεροῦ	1,650
Νεωκόρου	1,100
Ἱεροδιακόνου	760
Παππὰ Θεοφάνους ἐπιχωρήγησις	120
Κυτάξίου καὶ ὑπηρετῶν	451
Ἱεροκήρυκος	275
Μετρητὰ ἐν τῷ ταμείῳ	1,497,69
Δρ. 25,036,73	

α. Ἀνακαίνισις σκεπῆς, καὶ τοποθέτησις κεράμων Γαλλικῶν, ἐπισκευὴ καὶ στερεοποίησις κωδωνοστασιῶν, τοίχων καὶ μαρμαρίνης κλίμακος γυναικωνίτου κλπ.

β. Χρηματοκιβώτιον, μανουάλιον, ἐργαλεῖα κηροπλαστικῆς κλπ.

Πάτριαι 31 Ἰουλίου 1888.

Τὸ Ἐκκλησιαστικὸν Συμβούλιον
Κωνστ. Σπηλιόπουλος, Σακελάριος
Ἐπαμ. Πετραλιᾶς
Ἀθ. Περιβολαρόπουλος
Γεράσιμος Κόγκος

Ἐκτακτοὶ Συδρομηταί

τοῦ Μητροπολιτικοῦ Ναοῦ «Εὐαγγελισμὸς» κατὰ τὸ ἔτος 1888.

—(—

Κωνσ. Παππαγιάννης Δρ. 100, Διονύσιος Ι. Φραγκόπουλος Δρ. 100, Ἀναστάσιος Ι. Φραγκόπουλος Δρ. 50, Ἐπαμ. Πετραλιᾶς Δρ. 250, Ἀθ. Περιβολαρόπουλος Δρ. 250, Γεράσιμος Κόγκος Δρ. 250, Ι. Α. Λιμπερόπουλος Δρ. 50, Ἀδελφοὶ Β. Γεωργακόπουλοι Δρ. 50, Ἀνάστος Παππαγιάννης Δρ. 75, Ἐλένη Γ. Γεωργακοπούλου Δρ. 25, Χρυσάφω Ν. Πετροπούλου Δρ. 25, Ἀνδρέας Μ. Κόλλας Δρ. 300, Ι. Γ. Θωμόπουλος Δρ. 25, Ν. Χαλικιόπουλος Δρ. 5, Γ. Π. Γούνας Δρ. 50, Ἀνώνυμος Δρ. 5, Καλλιαντζῆς καὶ Λόντος Δρ. 10, Δ. Σταμπάδος καὶ Γίης Δρ. 50, Ι. Β. Κάλλας Δρ. 25, Χ. Κοσορόπουλος Δρ. 15, Κυριάκος Σωτηρόπουλος Δρ. 15, Κωνστ. Θ. Χρυσανθακόπουλος Δρ. 5, Ν. Χ. Σταυρόπουλος Δρ. 25, Γρηγόριος Δημητρόπουλος ἢ Ζαροκανέλης Δρ. 10, Χ. Κρητικὸς Δρ. 5, Σ. Π. Ἰατρόπουλος καὶ Σα Δρ. 5, Α. Ἀνδρικόπουλος Δρ. 5, Ὀδυσσεὺς Μπαρμπάρεσος Δρ. 100, Σατολιάς καὶ Παναγιόπουλος Δρ. 10, Τσιχλιάς καὶ Κολοβός Δρ. 5 Πανταζόπουλος καὶ Ἀθανάσιος Δρ. 10, Λαγουμιντζῆς καὶ Φιλίπουλος Δρ. 5, Π. Δ. Λάμπρας καὶ Λάσκας Δρ. 10, Σπυράκος Ἐξαρχος καὶ Σα Δρ. 10, Ι. Ἰωαννίδης Δρ. 2, Γ. Παπαζαχαρίας Δρ. 5, Ἀδελφοὶ Μουστάκη Δρ. 25, Ἀ-

δελφοὶ Γ. Σατολιά καὶ Σα. Δρ. 7,50, Κλ. Γκολφινόπουλος Δρ. 20, Β. Κολλῆρος 25, Δημ. Κιφιώτης Δρ. 200, Παναγ. Ἀδελόπουλος Δρ. 100, Σπήλιος Μεσῶνος Δρ. 50, Γαβριήλ Ρώσσης Δρ. 100, Θ. Π. Ἀναγνωστόπουλος Δρ. 5, Διονύσιος Μιχαλόπουλος Δρ. 2, Καλλιμακοῦδας Παππᾶς καὶ καὶ Σα Δρ. 10, Ἀνδ. Γεωργόπουλος Δρ. 5, Α. Μανιάτης Δρ. 10, Π. Α. Ἀναστασόπουλος Δρ. 25, Βασίλειος Ἀναγνωστόπουλος Δρ. 25, Κυριάκος Λάμπρας Δρ. 50, Ν. Βουρλούμης Δρ. 25, Ι. Κ. Τσατζόνης Δρ. 25, Ἀνώνυμος Δρ. 4, Γεώργιος Χ. Δρακόπουλος Δρ. 100, Δ. Σ. Δογανόπουλος Δρ. 5, Πελεκάνος Δρ. 5, Ἀδελφοὶ Σ. Ἀνδρούτσοι Δρ. 25, Δημήτριος Σαλαφέρας Δρ. 10, Δισανάγνωστος Δρ. 15, Θ. Φ. Ἀναγνωστόπουλος Δρ. 5, Ι. Μιχαλόπουλος Δρ. 5, Ἀδελφοὶ Παππαγιάννου Δρ. 5, Ζαφ. Ἀκρατόπουλος Δρ. 40, Ἀδελφοὶ Ν. Πράττικα Δρ. 30, Πέτρος Φοράκης καὶ Χασαπάκος Δρ. 10, Ἀγγελ. Κωνσταντόπουλος Δρ. 10, Π. Μπουρδόπουλος Δρ. 10, Ἐμμανουὴλ Σπυρόπουλος Δρ. 200, Ἀναστάσιος Π. Ἀστραχᾶς Δρ. 50 Κωνσταντῖνος Ἰωαννίδης Δρ. 10, Ἀδελφοὶ Καραγιαννίδη Δρ. 15, Ἀδελφοὶ Σπανόπουλοι Δρ. 10, Γεώργιος Νιανιάρης Δρ. 300, Χαράλαμπος Γεωργίου Δρ. 10, Θ. Κ. Ἀγγελόπουλος Δρ. 5, Ἐλένη Γ. Σταμποπούλου Δρ. 5, Ἀδελ. Θ. Κρεμύδη Δρ. 100, Ι. Κοκαλιάρης Δρ. 100, Θεόδωρος Ἀργυρόπουλος Δρ. 100, Μακρυγιάννης, Δρ. 25, Α. Κ. Σακαμπένης Δρ. 40, Ἀθαν. Σπυρόπουλος Δρ. 10, Χρήστος Γεωργίου Δρ. 10, Δημ. Φιλίππου Δρ. 25, Ν. Πάνος Δρ. 100, Α. Μ. Ρούφος Δρ. 25, Ἀνώνυμος Δρ. 5, Θ. Καλογεράκης Δρ. 25, Α. Θ. Ἀγγελόπουλος Δρ. 25, Ι. Μαμμυχῆς Δρ. 25, Πίνδαρος Ἀντωνόπουλος Δρ. 25, Ἀδελ. Κρεμύδη Δρ. 50, Δισανάγνωστος Δρ. 15, Ἀναστάσιος Μπαρμπάρεσος Δρ. 25, Παναγιώτης Φούναρης Δρ. 3, Παναγιώτης Μαργαρίτης Δρ. 10, Γκαλέκας καὶ Σπυρόπουλος Δρ. 20, Βασίλ. Κρεμύδης Δρ. 50, Γεώργιος Σακαλαρόπουλος Δρ. 10, Γιάι Γ. Τριάντη Δρ. 200, Μ. Χαϊρέτης Δρ. 50, Β. Μαραθέας Δρ. 25, Μ. Σ. Πράττικος Δρ. 25, Σ. καὶ Γ. Τζίνης Δρ. 100, Παναγ. Παππαδιαμαντόπουλος Δρ. 100, Ἀδελφοὶ Πιτουρόπουλοι Δρ. 10, Περικλῆς Λογιωτάτοπουλος Δρ. 100, Ἡρακλῆς Κολλῆρος Δρ. 25, Ἰωάννης Καβαδίας Δρ. 20, Αριστόπουλος Ζούζουλας Δρ. 10, Ι. Χαράλαμπος Δρ. 50, Ἀδελφοὶ Α. Τζίνη Δρ. 200, Θωμαῆς Κλάους Δρ. 25, Ι. Μαραθέας Δρ. 200, Ἀνδρ. Σ. Χριστόπουλος Δρ. 5, Π. Κ. Θεοχαρῆς Δρ. 20, Νικόλαος Ἀλεξόπουλος Δρ. 10, Κ. Μπαρόπουλος Δρ. 10, Ἰωαν. Τασόπουλος Δρ. 25, Ἡλίας Μαθιῶς Δρ. 100, ἀνώνυμος Δρ. 32,50, Ἀλέξιος Ζ. Θωμόπουλος Δρ. 100, Στέφ. Ι. Δεσέλλας Δρ. 10, Θ. Νικολάου Δρ. 70, Ἀνδρ. Ἡλιόπουλος Δρ. 10, Χρ. Ἀναγνωστόπουλος Δρ. 25, Σ. Σπυράκος καὶ Σ. Δρ. 50, ἀνώνυμος Δρ. 10, Γεώργ. Ι. Ἀνατζίτος Δρ. 25, Νικ. Θεοφίλου Δρ. 25, Γεώργιος Σωτηριάδης Δρ. 100, Μ. Γ. Δουζίνα Δρ. 25, Δ. Κ. Λαγωγιάννης Δρ. 25, Θ. Μ. Αἰγγουράς Δρ. 25, Ἀλέξιος καὶ Νικόλ. Θωμόπουλος Δρ. 500, Α. Κατζουλιέρης Δρ. 25, Κ. Φαρλόπουλος Δρ. 100, Τὸ ὄλον δραχ. 6,962

Συνοπτικὸς ἀπολογισμὸς

τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Συμβουλίου τοῦ ἐν Πάτριας ἱεροῦ Ναοῦ «Ἀποστόλου Ἀνδρέου» τοῦ ἔτους 1888.

—(—

ΕΣΟΔΑ

Τὸ ὑπόλοιπον μετρητῶν παρελθόντος	Δρ. 612,17
Ἀπὸ εἰσπράξεως δίσκων, κηροῦ κλπ.	9,889,85
» Ἀθανασόπουλον καὶ Βακαλόπουλον	50
» Ἐνοίκιον 3 ἐξαμηνιῶν	900
» Τόκους αὐτῶν	29,50
» Δ. Γούναρη ἐνοίκιον οἰκοπέδου	110

ΦΟΡΟΛΟΓΟΥΜΕΝΟΣ

- » Πώλησιν 2 Μωρεών 30
- » Σπύρον Γεωργίου διά νόθελον 300
- » Άγαθοκλήν Δημητρακόπουλον δώρον 50
- » Έλληνικ. Τράπεζαν άπέναντι τόκου 1,200
- » Άπό κληροδότη. χήρας Γ. Αιδιώτου 500

13,671,52

Δ ω ρ η τ α ί.

Σ. Λιβαδίτης έκ Τεργέστης 4 μετοχές του Έθνικού δανείου του 1881 5 00

Ε Ε Ο Δ Α

- Είς μισθοδοσίαν μουσικών, ιεροδιακόνου και εϋταξία Δρ. 4,670
 - » Π. Άνδριανόπουλον δι' άγοράν και χυτικά Κηρίου καθ' όλον τό έτος 809,35
 - » Άγοράν οκάδων 139,050 έλαιου 194,78
 - » Άξια 2 Μανουαλίων και έπίδιορθ. 378,50
 - » Άξια 1 Κώδωνος 168
 - » Γ. Χρυσανθόπουλον δι' άποζημίωσιν του άποκοπέντος περιβολίου 150
 - » Έπίδιορθώσιν στέγης και οικίας 107,70
 - » Κατασκ. 5 παραθύρων γυναικωνίτου 672,63
 - » Ηλίαν Βλαχόπουλον 300
 - » Ρικάρδον Μπότσα διά να λάβωμεν τας 4 μετοχάς του άποβιώσαντος Σ. Λεβαδίτου τόκους και έξοδα 229,07
 - » Ν. Μελισαρόπουλον διά Δικ. έξοδα 60
- Δρ. 7,740,03
- » Δ. Λάτση δι' έλαιοχρωματισμόν του Ναού έξωθεν 2,401
 - » Σουφατίσματα έξωθεν 130,50
 - » Άξια 2 Καναπέδων 5 κερσελίων 5 δουλαπίων έπίδιορθώσιν Ιεροϋ και τζάμια γυναικωνίτου 323,65
 - » Σ. Σπυράκον άξια 7 1/2 μέτρων δαμάσκου 33,78
 - » Δ. Άνδρουτσόπουλον δι' άξια ξυλίας 277
 - » Έξοδα 2 μνημύσων του δωρητού Σ. Λεβαδίτου 61,45
 - » Έξοδα πατωμάτων και χρωματισμόν Ιεροϋ 164
 - » Α. Λεπσιώτην διά κατασκευήν ένδς άργυρού σταυρού 166
 - » Έξοδα πανηγύρεως Μυρσίνας Άρτους 29,45
 - » Α. Πριονών άπέναντι εικώνων 200
 - » Έξοδα διάφορα μικρά και πτωχούς 391,21
 - » Τυποτικά και τηλεγραφήματα 64,05
 - » Μετρητά έν τῷ ταμείῳ 1,428,40
- Δρ. 13,671,52

Έν Πάτραις τήν 31 Δεκεμβρίου 1888.

Τό Συμβούλιον του άγίου Άνδρέου
Γεώργιος Στεφανόπουλος
Γ. Γιδοπούλος

ΜΝΗΜΟΣΥΝΑ

Άθριον Σάββατον 28 Ισταμ. τελούντες άρχιερατικών μνημόσυνον, έν τῷ μητροπολιτικῷ ναῷ ὡραν 9 π. μ. ὑπέρ αναπαύσεως τῆς ψυχῆς τῆς προσφιλοῦς ἡμῶν συζύγου και μητρὸς

ΕΛΕΝΗΣ Γ. ΒΟΥΔΛΕΥ

παρακαλούμεν τοὺς συγγενεῖς και φίλους να προσέλθωσι και ἐνώσωσι μεθ' ἡμῶν τὰς πρὸς τὸν Ὑψιστον δεήσεις των.

Έν Πάτραις τῇ 27 Ἰανουαρίου 1889.

Ὁ σύζυγος
ΓΕΩΡ. ΒΟΥΔΛΕΥ

Τὰ τέκνα

(Ἡ περὺσα θεωρηθῆτω ὡς ἰδιαιτέρα πρόσκλησις).

Τὴν προσεχῆ Κυριακὴν 29 λήγοντος και περὶ ὡραν 9 π. μ. τελούμεν άρχιερατικὴν μνημόσυνον έν τῷ Μητροπολιτικῷ ναῷ του Εὐαγγελισμοῦ ὑπέρ ἀναπαύσεως τῆς ψυχῆς του προσφιλοῦς ἡμῶν συζύγου και πατρὸς

ΝΙΚΟΛΑΟΥ Γ. ΣΤΑΜΑΤΟΠΟΥΛΟΥ

(Συντάκτου του ε'Εμπορικοῦ Παρατηρητοῦ)
Παρακαλούμεν τοὺς εὐαρεστουμένους έκ τῶν συγγενῶν και φίλων ὅπως προσέλθωσι και ἐνώσωσι μεθ' ἡμῶν τὰς πρὸς τὸν Ὑψιστον δεήσεις των.

Πάτραι τῇ 26ῃ Ἰανουαρίου 1889.

Ἡ σύζυγος

ΣΟΦΙΑ Ν. ΣΤΑΜΑΤΟΠΟΥΛΟΥ

Τὰ τέκνα

Αλέξανδρος, Έλευθέριος, Κωστούλα, Άνδρέας, Εὐτυχία, Δημοσθένης Γεωργία.

ΜΕΤΕΦΟΡΟΛΟΓΙΚΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΠΑΤΡΩΝ

Ἰαν. Βαρῆμ.	Ἐπρόν.	Ἰγγρόν.	Ἰγγασ.	Ἄνεμ. Νέφν.	Μέγισ.	Ἐλάχ.	Ποσόν ὕδατ.	Παρατηρήσεις
764	9,95	8,02	82%	ΝΑ	16,00	5,00		
761	9,00	7,04	78%	ΝΑ	15,09	8,06		
759	12,03	11,00	55%	ΝΑ	15,05	9,00	4,5	
761	10,00	8,05	81%	ΝΑ	16,04	8,08		
761	14,05	11,08	71%	Ν	18,00	10,00	0,6	
767	12,00	10,00	76%	ΝΑ	15,07	11,02	0,5	
758	9,00	7,08	84%	ΝΑ	16,04	8,00	ψεκάδες.	
20								
21								
22								
23								
24								
25								
26								

έλογήν των όριτικῶν συνδίκων τήν πρώτην Κυριακὴν περί ὡραν 10 π. μ. μετὰ παρέλευσιν 13 ἡμερῶν από σήμεραν ἤτοι από τῆς δημοσιεύσεως έν τῇ ἐφημερίδι.

Διατάσσει να βληθῆ ὁ πτωχεύσας εἰς τὰς διὰ χρέη φυλακὰς και τὸν ἀρμόδιον εἰρηνοδίκην να ἐπιθέσῃ σφραγίδας εἰς τὰ παρά του νόμου ὀριζόμενα μέρη.

Διατάσσει να δημοσιευθῆ ἡ παρούσα διὰ τῆς ἐνταῖθα ἐκδιδομένης ἐφημερίδος ὁ «Φορολογού. μενος» και ἐπιβάλλει τὰ έξοδα και τέλη εἰς ἔαρος τῆς πτωχεύσεως.

Ἀπεφασίσθη, ἐγένετο και ἐδημοσιεύθη έν Πάτραις τήν 24 Μαρτίου 1887.

Ὁ πρόεδρος

(ἔπονται σί ὑπογραφαί)

Ἄκριβὲς ἀπόσπασμα

Πάτραι τῇ 30 Μαρτίου 1887

Ὁ ὑπογραμματεὺς

Α. Βενετάντης.

Ἀπόσπασμα τῆς ὑπ' ἀριθ 92 ε. ε. ἀποφάσεως του Πρωτοδικείου Πατρῶν διὰ ταῦτα

Δεχόμενον τήν προκειμένην αἴτισιν διορίζει εἰσπρατῆν ἐπὶ τῆς πτωχεύσεως του Άνδρέου Καρῆ κατοίκου Πατρῶν, ἀντὶ του παυθέντος Ἐμποροδίκου Γ. Κοζάκου τὸν Πρωτοδίκην Ἰωάν. Κ. Ίωαννίδην.

Ἐπιβάλλει τὰ έξοδα και τέλη εἰς ἔαρος τῆς πτωχεύσεως.

Ἐκρίθη ἀπεφασίσθη και ἐδημοσιεύθη έν Πάτραις τῇ 21 Ἰανουαρίου 1889

Ὁ Πρόεδρος

Π. Τραμουτάνας

Ὁ Ὑπογραμματεὺς

Α. Τασσόπουλος

Διὰ τήν ἀντιγραφὴν

Έν Πάτραις τῇ 26ῃ Ἰανουαρίου 1889

Ὁ Ὑπογραμματεὺς

(Τ. Σ.) Δ. ΑΝΤΙΠΑΣ

ΚΟΥΡΒΙΟΝ « Η ΕΛΠΙΣ

(κάτωθεν τῆς εἰκίας Δ. Τσάβου)

Ἐκομίσθησαν ἐσχάτως ἐξ Εὐρώπης διάφορα εἶδη πρὸς καλοπισμόν του προσώπου, ὡς και ποικίλλη συλλογὴ ἀρωμάτων ἅτινα προμηθεύεται τις διὰ μετριωτάτης τιμῆς. Προσέλθετε, ἰδῆτε, ἀγοράσατε και δοκιμασεῖτε τὰ πρωτοφανῆ ἐνταῦθα εἶδη.

Καθηγητὴς ἐμέθοδος εἰς τὴν Γαλλικὴν και Ἱταλικὴν, ὑποσχόμενος τοῖς προσερχόμενοις ταχισταί ἐκμάθησιν τῶν γλωσσῶν τούτων, δέχεται παραδόσεις ἰδιαιτέρας με δίδακτρα μέτρια. Ἡ διεύθυνσις του παρά τῷ ξενοδοχείῳ τῆς Εὐρώπης.

Ἐνοικιάζεται τὸ ἀπέναντι τοῦ ἀρκτικοῦ Σταθμοῦ του σιδηροδρόμου Π. Α. Π. κείμενον καφενεῖον ἡ «Καλυδών.» Ἀπευθυντέον εἰς τὸν κ. Μ. Χαϊρέτην.

Εἰς τὸ τυπογραφεῖον του «Φορολογουμένου» πωλεῖται ἡ νεωσὶ ἐκδοθεῖσα «Ἱστορία τῶν Πατρῶν» ὑπὸ Στεφ. Ν. Ὁμοπούλου ἀντὶ δραχ. 5.